

de ikke blev udrustet med basal viden om start af egen virksomhed.

Det er i virkeligheden en paradoks situation, for stort set alle har vel efterhånden indset og erkendt betydningen af, at flere starter egen virksomhed i Danmark. Uden en livskraftig underskov af små og mellemstore virksomheder kan vi ikke skabe den tiltrængte vækst i arbejdspladser samt sikre vores fremtidige velfærd.

Derfor står vi over for en spændende udfordring, som kræver, at også vores uddannelsessystem reber sejlene og yder sit betydelige bidrag til at honorere de unges samfundslegitime forventning på dette felt.

Derfor denne forespørgsel.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Både regeringen og jeg lægger stor vægt på at styrke den danske selvstændighedskultur, og jeg og andre af mine ministerkolleger, især erhvervsministeren, gør en betydelig indsats for at støtte dem, der har lyst til at blive selvstændige.

En forbedring af iværksætternes vilkår og en styrkelse af de unges lyst til at starte virksomhed indgår som en del af regeringsgrundlaget og fremhæves som et centralt indsatsområde i regeringens erhvervsredegørelse.

Her i januar nedsætter regeringen således et udvalg, der skal se på iværksætternes problemer under ét og komme med forslag til en sammenhængende iværksætterpolitik. Desuden nedsættes et udvalg, der skal se på, hvordan nye små og mellemstore virksomheder kan lettes for administrative byrder, og som et led i regeringens Bornholmerpakke blev der som bekendt nedsat en arbejdsgruppe, der er ved at lægge sidste hånd på en plan for en overbygningsuddannelse i innovation.

Men i øvrigt synes jeg, at forespørgerne er inde på noget, der både er rigtigt og centralt, når de taler om en selvstændighedskultur, som det også blev påpeget i begrundelsen. Heri ligger nemlig en påpegnings af, at der er tale om normer og holdninger, og derfor skal man ikke udelukkende tænke på bestemte fag og bestemte uddannelser i forhold til det at drive egen virksomhed. Det er naturligvis også vigtigt, men ikke tilstrækkeligt.

Det er også nødvendigt at tænke på, hvordan uddannelsessystemet mere generelt kan medvirke til at udvikle bredere personlige egenska-

ber som f.eks. mod, kreativitet, initiativ, risikovillighed, omstillingsparathed, dømmekraft, kvalitetsbevidsthed, lederevner, og mere kunne nævnes. Disse færdigheder er ikke kun eftertragtede, når man skal være selvstændig. De er i lige så høj grad væsentlige for de eksisterende virksomheder, uanset hvilken sektor eller branche der er tale om, og de er vigtige for såvel ansatte på alle niveauer som virksomhedsledere.

Med omstillingen fra industri- til service- og informationsamfundet forandres virksomhedskulturen jo hen imod en mere decentral organisationsform. Det betyder bl.a., at det enkelte menneske får større mulighed for personlig udfoldelse, større frihed og mere indflydelse på sit eget arbejde, uanset om dette arbejde foregår bag en svejseflamme, bag en avanceret computer eller bag et skrivebord.

Med denne væsentlige præcisering i erindring vil jeg gøre opmærksom på, at der allerede gøres en stor indsats for at fremme de unges lyst til at blive selvstændige. I folkeskolen udbydes det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, og dette har i øvrigt som et centralt område det, der hedder etablering af egen virksomhed. I den vejledende læseplan foreslås, at der allerede fra f.eks. 3. klasse arbejdes med dette emne, f.eks. gennem etablering af små produktionsvirksomheder i klassen, etablering af frugtbo eller andet, besøg på mindre virksomheder i lokalsamfundet og besøg af iværksættere i klassen.

Undervisningen skal følges op igennem hele skoleforløbet. I den vejledende læseplan for valgfaget arbejdskendskab foreslås, at eleverne arbejder med såvel selvstændiges som lønmodtageres forhold, f.eks. indtjeningsformer og kvalifikationer.

På gymnasiet og hf tilbydes valgfaget erhvervsøkonomi, der bl.a. giver eleverne kendskab til, hvordan man etablerer og driver en virksomhed. Dette sker bl.a. i form af iværksættelsesprojekter, hvor eleverne etablerer en fiktiv virksomhed og oplever, så godt man nu kan det, de udfordringer og problemer, som det medfører.

Som et særligt eksempel kan nævnes, at 22 gymnasier i samarbejde med DA og LO deltager i en international iværksætterkonkurrence, og faglærerne tilbydes efteruddannelseskurser om netop iværksættelse.

På de erhvervs-gymnasiale uddannelser, altså hhx og htx, er jeg ved at lægge op til en indholdsmæssig ændring af uddannelserne, så ele-